

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Gennepe

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

11 oktober 2011 / rapportnummer 2376-92

1. Oordeel over het MER

De gemeente Gennep stelt een nieuw bestemmingsplan op voor het buitengebied. Hierin wordt met name het beleid ten aanzien van de ontwikkeling van intensieve veehouderij vastgelegd. Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r. (beoordelings)plichtige activiteiten (intensieve veehouderij) en mogelijk significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden heeft, wordt ten behoeve van de besluitvorming door de gemeenteraad van Gennep een plan-m.e.r.-procedure doorlopen.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (verder: 'de Commissie')¹ is van oordeel dat in het MER niet alle essentiële informatie aanwezig is om het milieu volwaardig bij de besluitvorming te betrekken. In het MER ontbreekt een volledig worst-case-scenario waarin de maximale gevolgen van het bestemmingsplan in beeld worden gebracht. Aanvulling van het MER op dit aspect zal echter de conclusies niet veranderen. Uit het MER en de Passende beoordeling blijkt dat in alle drie de onderzochte scenario's de depositie van verzurende en vermestende stoffen op Natura 2000-gebieden toeneemt ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. Omdat de depositie van deze stoffen in de natuurgebieden al hoger dan de kritische depositiewaarde is, is aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten. De Commissie adviseert daarom alsnog na te gaan of het mogelijk is een alternatief voor het bestemmingsplan te formuleren waarin dit wel is uit te sluiten.

Daarnaast merkt de Commissie op dat de effectscores van de onderzochte scenario's zoals gepresenteerd in de tabellen onvoldoende onderbouwd zijn.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht en worden aanbevelingen gedaan voor het vervolgtraject.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Alternatieven / scenario's

Onderzochte scenario's

In het MER zijn drie 'alternatieven' voor het bestemmingsplan beoordeeld. Dit zijn feitelijk scenario's², waarin respectievelijk

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² De Commissie m.e.r. beschouwt als alternatief: een alternatieve wijze waarop het voornemen kan worden uitgevoerd. Dit veronderstelt dus een actieve opstelling van de initiatiefnemer. Een scenario is een manier waarop het voornemen vorm kan krijgen vanwege omstandigheden waar de initiatiefnemer niet op kan sturen (bijvoorbeeld marktwerking, weersomstandigheden etc.). Hierin is de initiatiefnemer dus passief.

- kleinere bedrijven stoppen en grotere evenredig toenemen, resulterend in nulgroei van het aantal dierplaatsen³;
- de rundveehouderij 10% groeit;
- alle kleinere intensieve veehouderijbedrijven blijven en de grotere bedrijven de in het bestemmingsplan geboden ruimte maximaal opvullen.

Uit het MER en de Passende beoordeling blijkt dat alle scenario's ten opzichte van de huidige feitelijke situatie leiden tot een toename van depositie van verzurende / vermestende stoffen op Natura 2000-gebieden. Aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is daarom niet uit te sluiten.⁴ Dit betekent dat het nodig is de ADC-toets te doorlopen alvorens het bestemmingsplan vast te stellen. Hierin wordt achtereenvolgens bepaald

- of er alternatieven zijn voor het plan;
- of er dwingende redenen van openbaar belang zijn voor het plan;
- of en zo ja, welke compenserende maatregelen er nodig en mogelijk zijn.

Er is geen alternatief onderzocht dat leidt tot minder depositie van verzurende en vermestende stoffen.⁵

Worst case-alternatief/-scenario

Het bestemmingsplan maakt voor alle bedrijven door middel van een wijzigingsbevoegdheid groei van het bebouwd oppervlak tot 1,5 ha mogelijk. In het 'worst case alternatief' is uitgegaan van groei van grotere (>40 nge) intensieve veehouderij-bedrijven in verwevingsgebieden. Bedrijven <40 nge worden gezien als 'blijvers'. Niet duidelijk is of bij de berekeningen ook de potentiële groei van deze kleinere bedrijven (bijvoorbeeld na overname door een grotere speler) tot 1,5 ha is meegerekend. Hetzelfde geldt voor de ontwikkelruimte voor melkveehouderij / grondgebonden bedrijven.

De Commissie concludeert dat het worst case-scenario niet is gebaseerd op de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan. Dit lijkt, gezien de langlopende trends van ontwikkeling van de veehouderij in dit gebied, een realistisch worst case-scenario, maar het bestemmingsplan maakt meer mogelijk.⁶ Aanvulling van het MER en de Passende beoordeling met een scenario, waarin van een nog sterkere groei wordt uitgegaan, zal echter niet tot andere conclusies over de gevolgen voor Natura 2000-gebieden leiden.

De Commissie adviseert alsnog na te gaan of het mogelijk is een alternatief te formuleren waarin wordt uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden worden aangetast.

³ Het aantal dieren kan wel toenemen ten opzichte van de feitelijke situatie omdat de niet-benutte vergunningsruimte wordt benut.

⁴ Cumulatieve gevolgen van bijvoorbeeld verdroging of verstoring door andere plannen en activiteiten buiten de gemeente Gennep zijn hierbij niet meegenomen. In dit geval zal de conclusie van de Passende beoordeling daardoor echter waarschijnlijk niet veranderen.

⁵ Dit zou bijvoorbeeld mogelijk zijn door aanvullende zoning (meer dan het onderscheid tussen verwevings- en extensiveringsgebied) of door het 'wegbestemmen' van intensieve veehouderij-bedrijven.

⁶ Het MER moet volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn gebaseerd op de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan, zie bijvoorbeeld ABRvS 29 juni 2011, nr. 201101604/1/R2.

2.2 Onderbouwing effectscores in tabellen

Landschap en cultuurhistorie

De effectscores voor landschap en cultuurhistorie, zoals weergegeven in tabel 5.10, 5.11 en 6.2 zijn onvoldoende onderbouwd en volgen niet uit de tekst. Het gebrek aan onderbouwing hangt samen met het ontbreken van een systematische beschrijving en waardering. De landschappelijke kenmerken van het plangebied worden in het MER redelijk systematisch beschreven. Maar voor bovengrondse monumenten (gebouwd erfgoed) wordt een aantal losse elementen beschreven en voor archeologie wordt verwezen naar de gemeentelijke beleidskaart. Er is in het MER geen systematische waardering van aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische (anders dan archeologische) elementen opgenomen. Hierdoor volgen effectscores niet logisch uit de tekst.⁷

In alle drie de scenario's is uitbreiding van bedrijven mogelijk, worden mogelijke uitbreidingen niet specifiek geconcentreerd in gebieden met lage landschappelijke / cultuurhistorische waarden en gelden er inpassingsregels voor het gehele plangebied. Naar het oordeel van de Commissie zijn de verschillende scenario's dus niet onderscheidend op dit aspect. Daarmee is dit geen essentieel punt voor besluitvorming, hoewel de weergave van effecten in tabel 6.2 op p. 95 van het MER dus niet klopt.

Verskil nulgroei-scenario en referentiesituatie

Het verschil tussen het 'alternatief nulgroei' en de referentiesituatie is minimaal. Het 'alternatief nulgroei' gaat ervan uit dat kleinere bedrijven stoppen (omdat de eisen vanuit het Besluit Huisvesting voor deze bedrijven een te grote investering zijn), maar dat het aantal dierplaatsen in het plangebied gelijk blijft door groei van grotere bedrijven. In de overzichtstabel 6.2 op p. 95 van het MER heeft dit alternatief niettemin op de meeste aspecten een niet-neutrale score ten opzichte van de referentiesituatie. Uit een toelichting van de gemeente⁸ blijkt dat deze verschillen volledig verklaard moeten worden uit het feit dat bij deze grotere bedrijven additionele technieken in gebruik zijn. Het aantal dierplaatsen is in beide scenario's gelijk.

De positieve score voor het nulgroei-scenario op het gebied van geur lijkt onterecht. Uit de kaartjes en tabellen op pp. 68-69 van het MER blijkt dat geurhinder in het nulgroei-scenario ten opzichte van de referentiesituatie gelijk blijft of licht verslechtert. Ten opzichte van de huidige feitelijke situatie is er wel een verbetering.

De positieve score voor het nulgroei-scenario vanwege ammoniakdepositie op EHS en Wav-gebieden is gebaseerd op tabel 5.3. Volgens deze tabel is de depositie op EHS en Wav-

---

⁷ Voorbeeld: op p 97 staat dat

- het nulgroei-scenario en het worst case-scenario positieve effecten op het landschap zullen hebben omdat groeiende bedrijven 'inrichtingsmaatregelen' moeten nemen;
- het 10% groei rundvee-scenario zal volgens deze paragraaf een negatief effect op landschap hebben vanwege afname van het afwisselende karakter.

Dit lijkt te impliceren dat

- in het 10% rundvee-scenario geen inrichtingsmaatregelen nodig zijn;
- uitbreiding van bestaande bedrijven in het nulgroei-scenario en worst case-scenario geen negatieve effecten op landschappelijke afwisseling en variatie hebben.

Dat blijkt echter niet uit de overige tekst.

⁸ Per e-mail van 12 september 2011.

gebieden in het nulgroeiscenario slechts 97 mol/ha/jaar, tegen 830 in de huidige situatie, 481 in de referentiesituatie, 486 in het 10% rundvee scenario en 493 in het worst case-scenario. Dit is een onwaarschijnlijk laag getal.

De positieve score voor het nulgroei-scenario op het gebied van landschap volgt evenmin logisch uit de tekst (zie ook voetnoot 6).

Samenvattend concludeert de Commissie dat de positieve scores van het nulgroei-scenario zoals weergegeven in de overzichtstabel (tabel 6.2) op p. 95 onvoldoende gemotiveerd zijn wat betreft ammoniakdepositie op EHS-gebieden, geur en landschap. Voor de meeste aspecten lijkt een neutrale score ten opzichte van de referentiesituatie het meest waarschijnlijk. Dit geldt niet voor de conclusie ten aanzien van ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gennep

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van gemeente Gennep

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan

Categorie: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14 en D14 en vanwege de noodzaak tot het opstellen van een Passende beoordeling

Activiteit: Vaststellen van een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied.

Procedurele gegevens:

- adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 11 januari 2010
- advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 10 maart 2010
- kennisgeving MER in de Staatscourant van: 3 augustus 2011
- ter inzage legging MER: 4 augustus tot en met 14 september 2011
- aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 27 juli 2011
- toetsingsadvies uitgebracht: 11 oktober 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, voorzitter en werkgroepsecretaris. De werkgroep bij dit project bestaat uit:

- ir. S. Bokma
- drs. M.A. Kooiman
- drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)
- mr. M.A.P.C. van Loon (voorzitter)
- ir. R.F. de Vries

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Plan-MER Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Gennep, 12 juli 2011.
- Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Gennep, ontwerp 21 juli 2011.
- Bestemmingsplan Toelichting, ontwerp 21 juli 2011.

De Commissie heeft van het bevoegd gezag vernomen dat er geen zienswijzen ten aanzien van het MER zijn ingediend.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Genneep

De gemeente Genneep stelt een nieuw bestemmingsplan op voor het buitengebied. Hierin wordt met het beleid voor de ontwikkeling van intensieve veehouderij vastgelegd. Ten behoeve van de besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan is een plan-MER opgesteld.

ISBN: 978-90-421-3370-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

